

Revision af nationalregnskabet, november 2016

Produktivitet i det offentlige

Revisionen af nationalregnskabet i november 2016 (NR2016) slår igennem på det offentlige forbrug i faste priser. I 2012 har revisionen øget det offentlige forbrugs bidrag til BNP-væksten fra 0 til 0,20 procentpoint, og akkumuleret over perioden 2010-2015 er det offentlige forbrugs vækstbidrag øget med 1,27 procentpoint. Det svarer til en årlig ændring i vækstbidraget på 0,21 procentpoint. Den samlede BNP-vækst er i perioden 2010-2015 øget med 0,49 procentpoint p.a., så revisionen af det offentlige forbrug bidrager med godt 40 % af den ekstra vækst i BNP, jf. tabel 1 med offentligt forbrugs vækstbidrag før og efter NR2016.

Tabel 1 Offentligt forbrug, vækstbidrag pct. p.a.

	Vækstbidrag, NR2016	Vækstbidrag, gammelt NR	Ændring i vækstbidrag
2010	0,45	0,36	0,09
2011	-0,17	-0,39	0,22
2012	0,20	0,00	0,20
2013	-0,03	-0,18	0,15
2014	0,32	0,05	0,27
2015	0,15	-0,19	0,34
2010-2015, Akk.	0,92	-0,35	1,27

Med hovedrevisionen af nationalregnskabet i 2014, ændredes beregningen af den offentlige produktion fra at være inputbestemt til at være outputbestemt. Den inputbaserede metode antager, at den offentlige produktionsmængde eller output svarer til mængden af input i den offentlige produktion, så med inputmetoden er det ikke meningsfyldt at opgøre den offentlige produktivitetsudvikling, for det er antaget, at der ikke er nogen. Med outputmetoden er man overgået til at opgøre produktionen af individuelle offentlige ydelser ud fra en række såkaldte mængdeindikatorer. Produktionen af kollektive ydelser som fx politi og forsvar opgøres fortsat med inputmetoden. Outputmetodens mængdeindikatorer indikerer fx antallet af undervisningstimer pr. elev i folkeskolen, eller sundhedstilstand og overlevelseshastighed hos patienter på danske hospitaler, og indikatorerne bruges til at skønne på produktionsværdien i den offentlige sektor.

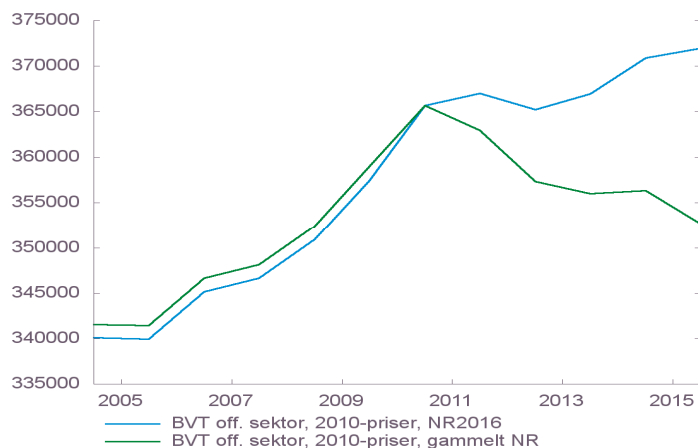
Revisionen i 2016 er et resultat af en ændring i beregningen af produktionen af offentlige sygehustjenester. I det hovedreviderede nationalregnskab, der udkom i 2014, var udviklingen i outputmetodens mængdeindikatorer undervurderet. Med NR2016 er der rettet op på dette, og resultatet er som sagt en

¹ Med nyttige kommentarer og fejlrettelser fra Tony M. Kristensen, Dan Knudsen og Asger Olsen fra Danmarks Statistiks modelgruppe.

opjustering af den offentlige produktion. Læs mere om NR2016 i DST arbejdspapir om revisionen på <http://dst.dk/da/Statistik/emner/aarligt-nationalregnskab> - <http://www.dst.dk/ext/national/NRDatarevision2016>.

Revisionen i november 2016 gør, at BVT i den offentlige sektor er revideret op, jf. figur 1.

Figur 1 BVT i off. sektor

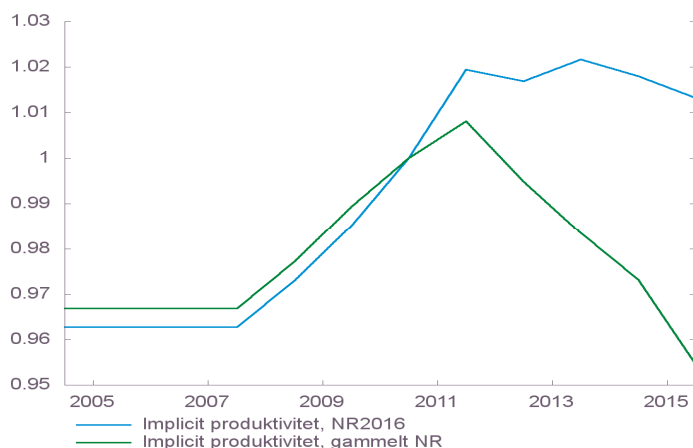

Den stærkere vækst i BVT øger samtidig produktiviteten i den offentlige sektor. Den offentlige produktivitet kan fx måles som forskellen mellem BVT med outputmetoden og BVT med inputmetoden. Den offentlige produktivitet kaldes nogle gange den implicitte produktivitet.²

$$BVT_{output} = \text{implicit produktivitet} \times BVT_{input}$$

Forholdet mellem output- og inputmetodens BVT i faste priser ligger fast frem til og med 2007. Da outputmetodens mængdeindikatorer kun dækker perioden fra 2007 og frem, er 2008 det første år, hvor den offentlige produktivitet vokser i nationalregnskabet. Revisionen af mængdeindikatorerne i NR2016 har løftet udviklingen i den implicitte produktivitet, jf. figur 2.

Figur 2 Implicit offentlig produktivitet (BVT-outputmetode/BVT-inputmetode)

² Man kan også sige ikke-markedsmæssig produktivitet (non-market productivity), da den offentlige produktivitet ikke er baseret på udviklingen i markedspriser, eller velfærdsproduktivitet, da det drejer sig om produktiviteten i leverancen af velfærdsydelser.

I årene 2008-2011 vokser den offentlige produktivitet nogenlunde ens i henhold til NR2014 og det nyeste nationalregnskab NR2016. Den store forskel vedrører årene efter 2011. Mens nationalregnskabet fra 2014 viste et fald i produktiviteten, viser NR2016 en stagnerende produktivitet. Stagnationen indikerer, at inputtet af offentlig arbejdskraft er vokset i nogenlunde samme tempo som mængdeindikatorerne for den offentlige produktion i årene 2011-2015.

Revisionen af den implicitte produktivitet afspejler som sagt især en genberegning af mængdeindikatorerne og dermed en genberegning af outputmetodens BVT, men en lille del af revisionen afspejler en dataændring i beregningen af inputmetodens BVT. Mere specifikt er det samlede timetal i den offentlige sektor revideret ned. Det er dog tilsyneladende kun i 2013-2015, at timetalsrevisionen slår igennem på inputmetodeberegningen.

Forskellen på udviklingen i nationalregnskabs input af arbejdskraft og antallet af arbejdstimer kan illustreres ved at sammenholde den implicitte produktivitet med den samlede timeproduktivitet, dvs. outputmetodens offentlige BVT divideret med det antal timer, som de offentligt ansatte præsterer. Det fremgår, at timeproduktiviteten i NR2016 er stigende i hele perioden 2010-2015 og vokser med samlet knap 6 pct. Den implicitte produktivitet stagnerer i samme periode, jf. figur 3.

Figur 3 Udvikling i implicit produktivitet og timeproduktivitet i off. sektor (2010 = 1)

